

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОЛЕКТИВНЕ ВИКОНАВСТВО (ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС)

Освітня програма – «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Другого (магістерського) рівня

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Колективне виконавство (оркестровий клас)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	основна (нормативна навчальна дисципліна)
Курс / семестр	1 курс, I–II семестр; 2 курс, III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Практичні заняття – 90 год. Самостійна робота – 180 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета вивчення дисципліни – виховання спеціаліста-професіонала, обізнаного зі специфікою оркестрового музикування, який знає технічно-виражальні можливості народних інструментів та досконало володіє навичками гри на одному або кількох з них.

Завдання – удосконалення здобутих вмінь колективної гри на народних інструментах, поглиблення розуміння проблематики народно-інструментального мистецтва та систематизації знань практичного диригування оркестром народних інструментів.

Компетентності

У результаті вивчення дисципліни «Колективне виконавство (оркестровий клас)» в здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
1. Вивчення елементарних фрагментів оркестрових партій.	Прочитати з листа та коректувати оркестрові партії (виявити та виправити помилки в нотному тексті) виконуваних творів.	Вправи для закріплення відповідних прийомів. Вивчення партій запланованих на семестр музичних творів.
2. Удосконалення якості звуковидобування	Чисто «інтонувати» на музичному інструменті, відпрацювати у репетиційному режимі ансамблеву злагодженість та ритмічну чіткість виконання, динаміку та темброву виразність.	Практичне виконання вправ та фрагментів музичних творів.
3. Засвоєння основних прийомів гри	Пов'язувати звуковий результат уявного прочитання музичного твору з ігровими прийомами, необхідними для його втілення на інструменті.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
4. Використання основних прийомів гри на прикладах виконання вправ та нескладних п'єс	Знаходити відповідні виконавські прийоми втілення певного емоційного настрою виконуваного твору.	Виконавська практика під час репетицій оркестру.

5. Удосконалення звуковидобування на інструменті.	Застосовувати набуті уміння та навички під час гри відповідних технічних фрагментів в оркестрових партіях виконуваних творів.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
6. Специфіка гри на інструменті. Технічні навички гри на інструменті.	Опанувати характерні елементи виконавської техніки (постійна ритмічна пульсація, неспівпадіння акцентів мелодичної та ритмічної лінії).	Практичне удосконалення виконавського рівня гри партій запланованих на семестр музичних творів.
7. Розподіл по групах та підготовка до оркестрового музикування.	Відпрацювати з оркестровими групами технічні труднощі в оркестрових партіях.	Робота над штрихами для покращення звучання оркестрових партій виконуваних музичних творів.
8. Зосередження на вказівках диригента при виконанні оркестрових партій.	Опанувати прийоми ансамблевої злагодженості виконання.	Робота над динамікою кожної партії зокрема та загальною динамікою виконуваних творів.
9. Якісне звуковидобування як запорука осмислення образного змісту твору.	Віднайти відповідні прийоми звукоутворення (наближення до звучання оригінального тембрового варіанту твору).	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
10. Виконання фрагментів виконуваних творів штрихом легато.	Проаналізувати та звертати увагу на якість виконання туше, міру зв'язності гри та позначення в нотному записі при виконанні штриха легато .	Виконавська практика під час репетицій оркестру.
11. Якість звуковидобування основних прийомів гри.	Розглянути специфіку звуковидобування на струнних, духових та ударних інструментах. Враховувати ці особливості під час вибору штрихової палітри у відповідності до кожного інструмента оркестру та характеру виконуваного твору.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
12. Прийом тремоло.	Контролювати якість виконання тремоло на	Виконавська практика під час репетицій оркестру.

	кожному інструменті зокрема, з урахуванням специфіки та нотного позначення.	
13. Прийом деташе.	Проаналізувати особливості виконання прийому деташе на скрипці, баяні, акордеоні.	Робота над точністю виконання прийому у відповідних фрагментах музичних творів.
14. Специфічні методи поза оркестрової гри.	Опанувати прийоми ансамблевої злагодженості виконання в оркестрових групах (точність ритму, штрихів, динаміки, темпу).	Виконавська практика під час репетицій оркестрових груп.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Самостійна робота	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

1 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Практичні з-тя	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	30	
Самостійна р-та				5				5				5		5		20	
Залік /Екзамен																50	50
Всього за тиж-нь	2	2	2	7	2	2	2	7	2	2	2	7	2	7	2	50	100

2 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні												Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Практичні з-тя	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2	30
Самостійна р-та				5				5			5	5	20

Залік /Екзамен													50	50
Всього за тиж- нь	2	2	3	7	3	3	3	7	3	3	7	7	50	100

3 семестр

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні								Разом
	1	2	3	4	5	6	7		
Практичні 3-тя	4	4	4	5	4	4	5		30
Самостійна р-та		5		5		5	5		20
Залік /Екзамен								50	50
Всього за тиж- нь	4	9	4	10	4	9	10	50	100

6. Ресурсне забезпечення

<p>Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичний інструментарій: фортепіано, ударні інструменти, кларнет, труба, бандури, цимбали, баяни, акордеони, гітари, контрабас, пульти. Двоканальний регулятор освітлення, прожектори, мікшерний пульт, колонки, сценічні костюми, набір декорацій для концертів, концертний рояль.</p>	<p>Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше Ноутбук (1 шт.)</p>
<p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас: навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 328 с. Воєводін В. В. Педагогічні умови становлення творчого потенціалу майбутніх музикантів-виконавців в оркестровому класі : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 . Теорія та методика навчання музики і музичного виховання. К., 2007. 19 с. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): підручник. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 420 с. Дейнега В. Музичний інструментарій як показник специфіки оркестру народних інструментів // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. К., 2002. Вип. 22. Кн. 8. С. 119–129. Лошков Ю. И. Творчество В. А. Комаренка и народно-инструментальное исполнительство в Слободской Украине (первая половина XX столетия) : автореф. дис. ... канд. искусствовед. : спец. 17.00.01 – теория та история культуры. Харьков, 2000. 19 с. Пасічняк Л.М. Традиційне ансамблеве народно-інструментальне мистецтво Прикарпаття в контексті сучасної культури // <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики. Когнітивне музикознавство : зб. наук. статей ХНУМ ім. І.П. Котляревського [відп. секретар – доктор мистецтвознавства, проф. Л.В. Шаповалова].</i> Харків : ХНУМ ім. І.П. Котляревського, 2017. Вип. 46. 414 с. С. 366-381. 	

6. Пасічняк Л.М. Сольне та ансамблеве інструментальне музикування корінного українського населення повіту Марамуреш в Румунії в аспекті етнокультурного пограниччя (південна Мараморощина) // *Na Pograniczach Z ODLEGŁEJ I BLISKIEJ PRZESZŁOŚCI. Studia o stosunkach kulturowych: Monografia / Redakcja naukowa: Robert Lipelt, Sanok: wydawanej przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im Jana Grodka w Sanoku, 2019, 263 s., Tom. XII. S. 103-112.*
7. Плужніков В. М. Професія диригента та шляхи її формування в захід-ноєвропейській театральній-концертній практиці XIX століття: автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Музичне мистецтво. Харків, 2006. 16 с.
8. Сідлецька Т.І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2009. 184 с.
9. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. Ч.1. 122 с.
10. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. Ч.2. 72 с.
11. Стельмашук З. М. Діяльність аматорських народно-інструментальних колективів Тернопільщини кінця XX – початку XXI століття // Народні інструментальне мистецтво на зламі XX–XXI століть: збірник матеріалів VI-ї міжнародної науково-практичної конференції (ДДПУ ім. І. Франка, 07.12.2012, м. Дрогобич) / [редактори-упорядники А. Душний, Б. Пиц]. Дрогобич: Посвіт, 2012. С. 109–113.
12. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків : Держ. вид-во України, 2002. 288 с.
13. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти. К.: Техніка, 2003. 264 с.
14. Федоришин В.І. Формування виконавської майстерності студентів музично-педагогічних факультетів у процесі колективного музикування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.02. К., 2006. 18 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва; вул. Української Перемоги 34а м. Івано-Франківськ; кабінет 405; тел: +38(0342)52-34-29; https://kmunim.pnu.edu.ua/
Викладач	Кандидат мистецтвознавства, доцент Пасічняк Лілія Михайлівна
Контактна інформація викладача	lilia.pasichniak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Пропуски (відпрацювання) занять	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційних курсів.
---------------------------------	--

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Стефаніка https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка); Erasmus+UA

Викладач: Пасічняк Лілія Михайлівна

3. Загальна інформація

Назва дисципліни	Колективне виконавство (оркестровий клас)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	основна (нормативна навчальна дисципліна)
Курс / семестр	1 курс, I–II семестр; 2 курс, III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Практичні заняття – 90 год. Самостійна робота – 180 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

4. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета вивчення дисципліни – виховання спеціаліста-професіонала, обізнаного зі специфікою оркестрового музикування, який знає технічно-виражальні можливості духових та ударних інструментів, досконало володіє навичками гри на одному або кількох з них.

Завдання – удосконалення здобутих вмінь колективної гри на духових та ударних інструментах, поглиблення розуміння проблематики інструментального виконавства, готувати студента до організації та здійснення оркестрової діяльності.

Компетентності

У результаті вивчення дисципліни «Колективне виконавство (оркестровий клас)» в здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
1. Вивчення елементарних фрагментів оркестрових партій.	Прочитати з аркуша та коректувати оркестрові партії (виявити та виправити помилки в нотному тексті) виконуваних творів.	Опрацювання вправ для закріплення відповідних прийомів. Вивчення партій запланованих на семестр музичних творів.
2. Удосконалення якості звуковидобування	Чисто «інтонувати» на музичному інструменті, відпрацювати у репетиційному режимі ансамблеву злагодженість та ритмічну чіткість виконання, динаміку та темброву виразність.	Практичне виконання вправ та фрагментів музичних творів.
3. Засвоєння основних прийомів гри	Пов'язувати звуковий результат уявного прочитання музичного твору з ігровими прийомами, необхідними для його втілення на інструменті.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
4. Використання основних прийомів гри на прикладах виконання вправ та нескладних п'єс	Знаходити відповідні виконавські прийоми втілення певного емоційного настрою виконуваного твору.	Виконавська практика під час репетицій оркестру.

5. Удосконалення звуковидобування на інструменті.	Застосовувати набуті уміння та навички під час гри відповідних технічних фрагментів в оркестрових партіях виконуваних творів.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
6. Специфіка гри на інструменті. Технічні навички гри на інструменті.	Опанувати характерні елементи виконавської техніки (постійна ритмічна пульсація, неспівпадіння акцентів мелодичної та ритмічної ліній).	Практичне удосконалення виконавського рівня гри партій запланованих на семестр музичних творів.
7. Розподіл по групах та підготовка до оркестрового музикування.	Відпрацювати з оркестровими групами технічні труднощі в оркестрових партіях.	Робота над штрихами для покращення звучання оркестрових партій виконуваних музичних творів.
8. Зосередження на вказівках диригента під час виконання оркестрових партій.	Опанувати прийоми ансамблевої злагодженості виконання.	Робота над динамікою кожної партії зокрема та загальною динамікою виконуваних творів.
9. Якісне звуковидобування як запорука осмислення образного змісту твору.	Віднайти відповідні прийоми звукоутворення (наближення до звучання оригінального тембрового варіанту твору).	Практичне виконання вправ та семестрової програми.
10. Виконання фрагментів творів штрихом легато.	Проаналізувати та звертати увагу на якість виконання туше, міру зв'язності гри та позначення в нотному записі під час виконання штриха легато.	Виконавська практика під час репетицій оркестру.
11. Якість звуковидобування основних прийомів гри.	Розглянути специфіку звуковидобування на духових та ударних інструментах. Враховувати ці особливості під час вибору штрихової палітри у відповідності до кожного інструмента оркестру та характеру виконуваного твору.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.

12. Прийом тремоло.	Контролювати якість виконання тремоло на кожному інструменті зокрема, з урахуванням специфіки та нотного позначення.	Виконавська практика під час репетицій оркестру.
13. Прийом деташе.	Проаналізувати особливості виконання прийому деташе на різних інструментах.	Робота над точністю виконання прийому у відповідних фрагментах музичних творів.
14. Специфічні методи поза оркестрової гри.	Опанувати прийоми ансамблевої злагодженості виконання в оркестрових групах (точність ритму, штрихів, динаміки, темпу).	Виконавська практика під час репетицій оркестрових груп.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Самостійна робота	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

6. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу 1 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Практичні з-тя	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		30
Самостійна р-та				5				5				5		5			20
Залік /Екзамен																50	50
Всього за тиж-нь	2	2	2	7	2	2	2	7	2	2	2	7	2	7	2	50	100

2 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні												Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Практичні з-тя	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2	30

Самостійна р-та				5				5			5	5		20
Залік /Екзамен													50	50
Всього за тиж- нь	2	2	3	7	3	3	3	7	3	3	7	7	50	100

3 семестр

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні								Разом
	1	2	3	4	5	6	7		
Практичні з-тя	4	4	4	5	4	4	5		30
Самостійна р-та		5		5		5	5		20
Залік /Екзамен								50	50
Всього за тиж- нь	4	9	4	10	4	9	10	50	101

6. Ресурсне забезпечення

<p>Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичний інструментарій: духові та ударні інструменти, пульти. Двочанальний регулятор освітлення, прожектори, мікшерний пульт, колонки, сценічні костюми, концертний рояль.</p>	<p>Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше Ноутбук (1 шт.),</p>
<p>Література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Богданов В.О., Богданова Л.Д. Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. Х. : ФО-П. Сілічева, 2013. 2. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас: навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 328 с. 3. Воєводін В. В. Педагогічні умови становлення творчого потенціалу майбутніх музикантів-виконавців в оркестровому класі : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 . Теорія та методика навчання музики і музичного виховання. К., 2007. 19 с. 4. Єднак С. «Три оркестрових дефіле» навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020: Івано-Франківськ, Фоліант, 150 с. 5. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу (малодосліджені сторінки історії) [Монографія]. К. : НАН України, 2000. 324 с. 6. Круль П. Історія виконання на духових та ударних інструментах України : підручник для закладів вищої освіти IV рівня акредитації. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 203 с. ISBN 789-966-640-537-4 7. Охманюк В. Оркестровий клас: навчально-методичний посібник: ч.1. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 182 с. 	

8. Плужніков В. М. Професія диригента та шляхи її формування в західноєвропейській театральній-концертній практиці XIX століття : автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Музичне мистецтво. Харків, 2006. 16 с.
9. Терлецький М. Методика роботи з духовим оркестром. Рівне 2000.
10. Федоришин В.І. Формування виконавської майстерності студентів музично-педагогічних факультетів у процесі колективного музикування : автореф... канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. ун-т ім. М.П. Драгоманова. К., 2006.
11. Федорков О.В. Український ансамбль тромбонів у контексті світового музичного мистецтва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист.: 17.00.03 / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Х., 2008. 18 с.
12. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків : Держ. вид-во України, 2002. 288 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва; вул. Української Перемоги 34а м. Івано-Франківськ; кабінет 405; тел: +38(0342)52-34-29; https://kvm.pnu.edu.ua/
Викладач	Єднак Степан Богданович
Контактна інформація викладача	stepan.yednak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційних курсів.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою

	літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Стефаника</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA</p>

Викладач: Єднак Степан Богданович

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Колективне виконавство (Основи вокально-практичного виконавства)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна (нормативно-навчальна дисципліна)
Курс/семестр	1,2 / 1,2,3
	Практичні заняття, самостійна робота
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

- надати студентам систематизовану інформацію щодо базових засад творчо-виконавського процесу діяльності артиста-вокаліста;
- ознайомити студентів з теоретичними основами вокальних виконавських форм;
- виховати відчуття жанрово-стилістичних відмінностей шляхом слухового аналізу;
- виховувати вміння технологічного осмислення виконання академічного, естрадного та народного музичного матеріалу;
- виховувати практичні навички роботи з клавіром;
- вказати на основні елементи сценічного виступу, з виокремленням першочергових завдань;
- окреслити складнощі драматургічної побудови виступу на базі сольної й ансамблевої роботи
- надати можливість студентам самостійно вивчати, виконувати, аналізувати власне виконання та колег.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні стильові напрямки вокального виконавства;
- основні форми, можливості інтерпретування вокальної музики;
- основні підходи в опрацюванні літературного та нотного матеріалу.

Уміти:

- працювати з клавіром вокального твору, враховуючи усі текстові позначення, ремарки;
- попередньо передбачити кінцевий результат (образ, темпи, інші засоби інтерпретації);
- визначити манеру, стиль виконання того чи іншого за жанром твору;
- визначити роль своєї вокальної партії в ансамблевих номерах, а також у загальному контексті великої музичної форми;
- співпрацювати з педагогом, вирішувати поставлені творчі завдання з метою вдосконалення та розвитку особистої виконавської майстерності;
- використати усі напрацьовані знання, вміння, навички в артистичній, сценічній роботі.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
1. Вокальне виконавство. Практика. Теорія	знання теоретичних та практичних засад вокального виконавства у контексті драматичного мистецтва	опрацювати джерела з теорії жанру

2. Специфіка роботи над вокальними творами великої форми	визначення основних проблем пов'язаних з виконанням партій в операх, оперетах, мюзиклах, виокремлення специфічних підходів, методів	Диференціювати стилістичні завдання відносно кожного зі згаданих жанрів
3. Жанрово-стилістичних особливостей опери, оперети, мюзиклу	Визначення схожих та відмінних рис між оперою, оперетою, мюзиклом та ін. Особливий акцент на виконавські проблеми	переглянути та прослухати фрагменти творів означених жанрів
4. Велика форма – як особливий вид співацької практики	розуміння відмінностей між завданнями камерної вокальної музики та великої форми	Робота над творами великої форми
5. Поняття «вокальна майстерність»	вивчення сутності поняття, поглиблене вивчення основних аспектів вокальної виконавської майстерності (теорія)	знати ключові позиції вокальної майстерності від навчального до концертно-виконавського періоду
6. Практичні поради у вивченні партії (ролі)	визначення особливостей інтерпретації ролі (партії) у контексті драматичного твору	проектування образу, технічних завдань виконуваного матеріалу
7. Специфіка роботи з клавіром оперети, мюзиклу	визначення особливостей процесу розбору, вивчення, виконання музичного матеріалу	Робота над вокальною лінією у загальному контексті. Робота над сольними, ансамблевими епізодами
8. Роль роботи концертмейстера у процесі розбору, вивчення та концертної постановки	робота з концертмейстером - невід'ємна частина процесу розбору і вивчення нотного матеріалу	Робота над ансамблем із концертмейстером
9. Основні етапи розбору нотного матеріалу (сольна, ансамблева робота)	диференціювання сольних і ансамблевих епізодів.	Робота над нотним матеріалом
10. Визначення манери, стилістики для точної інтерпретації завдань	уміння визначити стиль, манеру співу, доречно для того чи іншого музичного твору	вивчення особливостей співацьких

композитора		манер, а також стилістики виконання творів різних епох, періодів
11.Виявлення основних проблем (інтонаційних, ритмічних, мовленнєвих, пластичних) у ході роботи над матеріалом мюзиклу, оперети	уміння точно відтворювати завдання композитора з позиції інтонації, ритміки, пластики	робота над удосконаленням інтонаційних, музичних, пластичних навиків
12.Порівняння виконавських завдань у зразках класичного та «бродвейського» мюзиклів	Вивчення головних ознак класичного та бродвейського зразків мюзиклу, опери та оперети. Робота над різними видами вокально-виконавської манери. Аргументація понять «belt» та «legit» у контексті вокального виконавства у мюзиклах, оперетах	Практичне оволодіння вказаними співацькими манерами
13.Окреслення основних проблем передачі образів, художнього змісту твору, партії	Акторська майстерність в інтерпретації художнього образу, в цілому, та бачення ролі у контексті	Робота над мізансценами
14.Концертна презентація основних музичних номерів	Виконання музичного та постановочного матеріалу	Вивчення музичного й постановочного матеріалу

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Самостійна робота	20
Залік/екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу 1 семестр

нь				0			0	0										0	
----	--	--	--	---	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Навчальний корпус Навчально-наукового інститут мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А) Музичний інструментарій: фортепіано. Двоканальний регулятор освітлення, прожектори, мікшерний пульт, колонки, сценічні костюми, набір декорацій для концертів, концертний рояль.	Ноутбук (1 шт.)

Література

1. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мистецтвознав. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» К., 2000. 30 с.
2. Грица С. Фольклор у просторі та часі. Вибрані статті. Тернопіль : Астон, 2000. 228 с.
3. Давидов М. А. Концепція музично-художньої виконавської технології. Часопис Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського : науковий журнал. К., 2010. № 1(6). 170 с.
4. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : дис... канд. мистецтвознав. Харків, 2008. 220 с.
5. Дрожжина Н. В. Функції мікрофону у вокальному виконавстві на естраді. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки теорії і практики освіти* : зб. наук. праць / Харк. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Х., 2005. Вип. 15. С. 77–86.
6. Єрошенко О. В. Виразність вокального виконавства: художні та природничі чинники. *Культура України* : зб. наук. праць. Харків : ХДАК, 2012. Вип. 36. 298 с.
7. Єрошенко О. В. Емоційна сфера у вокальній творчості: музично-естетичні та виконавські аспекти : дис... канд. мистецтвознав. Харків, 2008. 211 с.
8. Зеленіна Н. В. Підтекст музичного твору: формування і функціонування : автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». К., 2004. 16 с.
9. Шевченко Н.С. Елементи розширених технік у сучасному виконавстві. Мистецтвознавчі записки: Зб. наук.праць. Вип. 37. Київ : Ідея Принт, 2020. С. 124 – 129. ISSN 2226-2180 https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36418/1/O_Loktionova-Oitsius_MZ_37_KUBG.pdf
10. Вишнеvsька С. В., Шевченко Н. С. Вплив знаменитих співаків діаспори на розвиток українського вокального виконавства. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 73-78. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/40-1-11>
11. Шевченко Н., Вишнеvsька С. СИНТЕЗ СПІВАЦЬКИХ МАНЕР У ПРАКТИЦІ ПРОФЕСІЙНОГО ФОЛЬКЛОРНОГО КОЛЕКТИВУ (НА МАТЕРІАЛІ РЕПЕРТУАРУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АКАДЕМІЧНОГО АНСАМБЛЮ ПІСНІ І ТАНЦЮ «ГУЦУЛІЯ»). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету

імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 43. Том 3. С. 66-71. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-3-10>

12. Jule Styn. Sugar. (clavier)

13. Richard Rogers. The Sound of Music. (clavier)

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва; вул. Української Перемоги 34а м. Івано-Франківськ; +38(0342)523429 https://kvm.pnu.edu.ua/
Викладач, гостьові лектори	Шевченко Н. С.
Контактна інформація викладача	natalia.shevchenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційних курсів.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя

	<p>(Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Стефаніка</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи:</p> <p>Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка); Erasmus+UA</p>
--	---

Викладач Шевченко Н. С.